

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเวชกรรมฟื้นฟู

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระประสงค์ให้คนไทยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างดีที่สุด ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานรถทำแขนเทียมเคลื่อนที่ (Mobile unit) มูลค่า 10 ล้านบาท ที่ได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายจากองค์กร Malteser สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ให้แก่ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2549

เพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณและพระราชประสงค์ ศูนย์สิรินธรฯ จึงได้ดำเนินการขยายบริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีคุณภาพสู่คนพิการในระดับท้องถิ่นในลักษณะโครงการบูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จใน 4 ภูมิภาค โดยจัดทีมงานพร้อมอุปกรณ์และนำรถ Mobile unit ไปให้บริการแก่ประชาชน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตั้งแต่ได้รับพระราชทานตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา

การดำเนินงานโครงการบูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จใน 4 ภูมิภาค ปี 2549 - 2551

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบริการเชิงรุก ด้วยระบบหน่วยเคลื่อนที่บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับคนพิการ
2. เพื่อให้คนพิการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีคุณภาพ
3. เพื่อส่งเสริมกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม
4. เพื่อให้การบริการตามนโยบาย Government Counter Service ของภาครัฐ

รูปแบบบริการ

การออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จมี 2 รูปแบบ

แบบที่ 1 จัดหน่วยบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จแก่คนพิการทุกประเภท โดยศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

แบบที่ 2 จัดหน่วยบูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเบ็ดเสร็จแก่คนพิการทุกประเภท และผู้สูงอายุที่มีปัญหาข้อเข่าเสื่อม โดยศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ สถาบันทันตกรรม โรงพยาบาลเมตตาประชาวิชัย (วัดไร่ขิง) สถาบันประสาทวิทยา และสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ รวมทั้งมีกองแผนงานและสำนักงานเลขานุการกรมการแพทย์ เป็นหน่วยสนับสนุน

วิสัยทัศน์การ กิจ 2 รูปแบบมีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน คือ

1. ศึกษาข้อมูล สอบถามความต้องการของจังหวัด คัดเลือกจังหวัดเป้าหมาย 4 แห่ง
2. เขียน/ขออนุมัติดำเนินโครงการ
3. ประชุมครั้งที่ 1 ชี้แจงโครงการ และขั้นตอนการเตรียมการ ได้แก่ การสำรวจคนพิการ
4. ขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทางหู ตา จิต และสติปัญญา นักตรวจการได้ยิน และช่างกายอุปกรณ์ในจังหวัดใกล้เคียงเพื่อร่วมโครงการ
5. ส่งหน่วยล้อแบบแขน-ขาเทียมอุปกรณ์เสริม ก่อนการออกหน่วยเคลื่อนที่ 1 เดือน
6. ประชุมร่วมกับคณะกรรมการจังหวัด
7. ดำเนินโครงการตามกำหนดการที่หน่วยบริการกำหนด
8. สรุปประเมินผลโครงการ

ส่วนที่แตกต่างกันคือ รูปแบบที่ 2 มีขอบเขตบริการสำหรับคนพิการทางขาข้างขึ้น ได้แก่ บริการทำฟันปลอม ซูด อุด ดอนฟัน บริการตรวจ
จอประสาทตา วัดสายตา แจกแว่น และดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาข้อเข่าเสื่อม

กิจกรรมสำคัญประกอบด้วย

1. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ได้แก่ ตรวจประเมินความพิการทุกประเภท จัดทะเบียนคนพิการ
ทำกายภาพบำบัด/กิจกรรมบำบัด เป็นต้น
2. บริการผลิตแขน-ขาเทียม อุปกรณ์เสริม รองเท้าคนพิการ และบริการซ่อม
3. ให้เป็นหน่วยสาธิตปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพิ่มประสบการณ์ของช่างกายอุปกรณ์/นักศึกษา
4. ให้อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการสำหรับคนพิการทุกประเภท
5. การบริการตรวจวัดการได้ยิน และให้เครื่องช่วยฟังแก่ผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน
6. ให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำแบบบูรณาการแก่คนพิการ ครอบครัว และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
7. เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
8. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่
9. สร้างเครือข่ายด้านการฟื้นฟูฯ

โครงการบูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จใน 4 ภูมิภาค ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัด
กรมการแพทย์ทั่วประเทศ เช่น ช่างกายอุปกรณ์ นักตรวจวัดการได้ยิน แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ และโครงการนี้ได้สร้าง
ความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการที่ได้มาตรฐาน และเป็นการบูรณาการงานของหน่วยงาน
ในสังกัดกรมการแพทย์ โดยใช้กลยุทธ์การทำงานแบบมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งชุมชนในท้องถิ่น สร้างสรรค์ให้เกิดรูปแบบบริการสุขภาพในลักษณะเครือข่าย
เกื้อกูลและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำรงชีวิตของคนพิการได้รับ
การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในระดับตติยภูมิ ช่วยให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย
และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยเป็นการลดครอบครัวและสังคมน้อยที่สุด

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2549 - 2551

ปี	จังหวัดที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
2549	เพชรบูรณ์ พะเยา นครราชสีมาหนองคาย พังงา	11,655 ราย
2550	กาญจนบุรี นครสวรรค์ สุรินทร์ ชุมพร	13,887 ราย
2551	สุโขทัย เพชรบุรี นครปฐม นครศรีธรรมราช สกลนคร	13,999 ราย

